

TAPIO

Metsätalous ja lintukantojen tilan parantaminen

Pesintäaikaisten hakkuiden vaikutuksia arvioivan työryhmän
kokous 30.1.2026

Lauri Saaristo, johtava asiantuntija, Tapio Oy

www.tapio.fi

Linnuston tila Suomessa

- Suomessa pesii säännöllisesti 244 lajia ja noin 46,7 milj. lintuparia. Näistä n. $\frac{3}{4}$ pesii metsäisissä ympäristöissä.
- Pidemmän ajan trendinä linnuilla lajimäärä kasvaa, parimäärä taantuu. Erityisesti laskevat soiden ja maatalousympäristöjen pesimälintukannat sekä vesilintukannat.
- Punaisella listalla on 121 lajia, joista uhanalaisia 86 lajia.
- Metsälinnuston tilan seurantaan käytössä metsien pesimälintuindikaattori
  - Metsälinnut, joiden pääelinympäristö on metsä $\neq$ metsässä pesivät linnut

Hiiripöllö (LC) ja Harakka (NT) © Lauri Saaristo

Yleiskuva ihmisvaikutuksesta lintukantoihin

Elinympäristöjen heikentyminen

- Maankäyttö ja sen muutokset johtaneet peltolintujen, suolintujen, vesilintujen ja varttuneempaa metsää suosivien lintulajien vähenemiseen

Ilmastonmuutos

- Ilmastonmuutos siirtää lajien runsauksia kohti pohjoista
- Lämpeneminen hyödyttänyt erityisesti levinneisyydeltään eteläisiä lajeja

Ilmakuva Keski-Suomesta 1950-luvulta. Lähde: paikkatietoikkuna.fi

Yleiskuva ihmisvaikutuksesta lintukantoihin

Ihmisen aiheuttama välitön tai välillinen kuolleisuus

- Törmäyskuolemat, metsästys ja vieraspedot tappavat vuosittain miljoonia lintuja ja jos esitetyt arviot ovat oikean suuntaisia, kyse voi olla yli 10 miljoonan linnun kuolemasta vuosittain
- Osalla vesilintulajeista vieraspetojen runsaus on todennäköisesti tärkeä taantumisen syy. Muutoin kuolleisuuden vaikutuksesta yksittäisten lajien kantoihin ei ole käytössä arvioita.

Suojelu ja ennallistaminen

- Isolla osalla lajeista hyvä potentiaali kantojen kasvuun suojelun ja ennallistamisen toimien seurauksena.
- Heikoin potentiaali jyrkästi taantuneilla sekä lämpenemisen vuoksi pohjoiseen vetäytyvillä lajeilla.

Metsätalouden vaikutusten tarkastelu

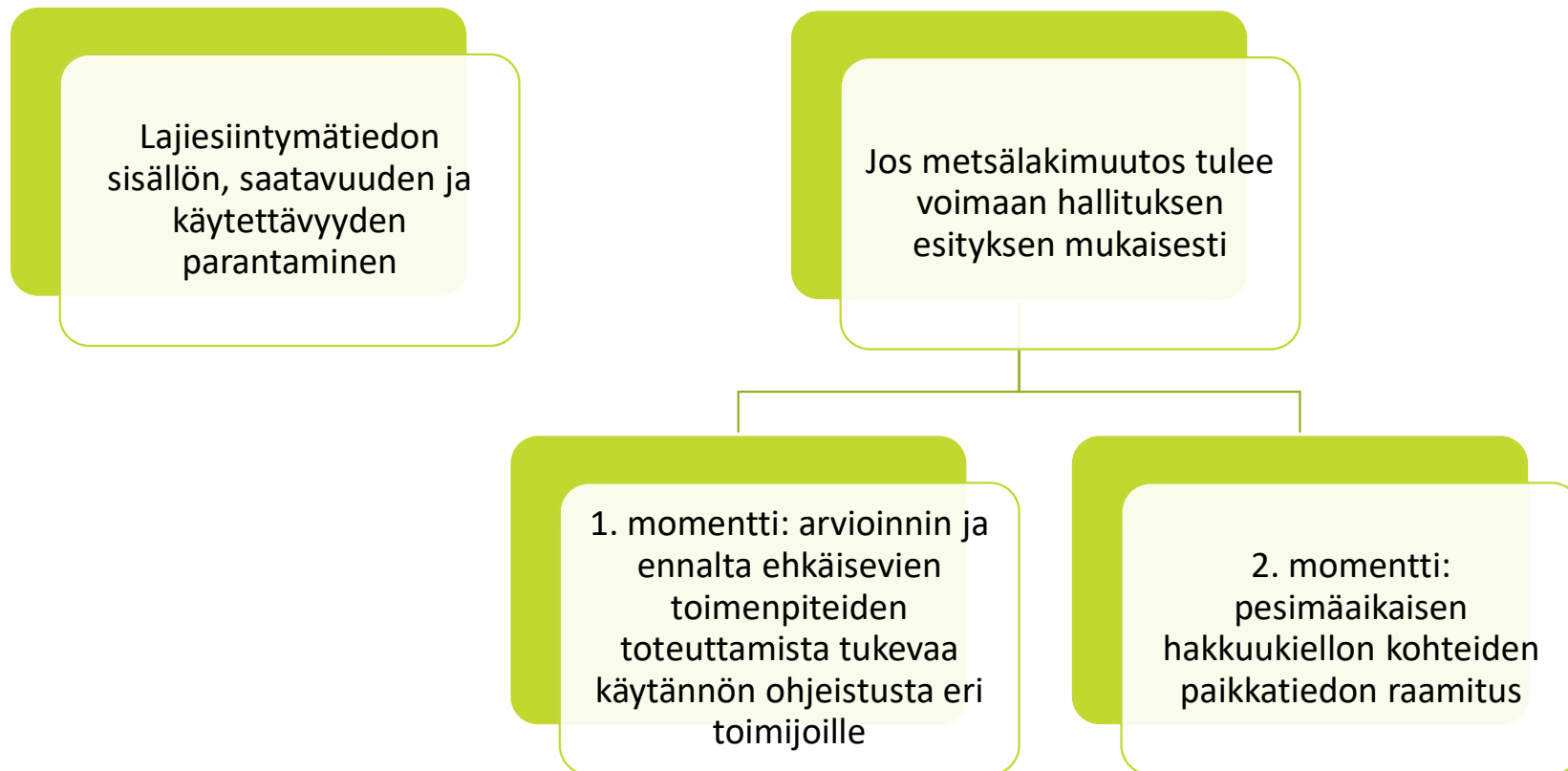
- Uhanalalaisiin metsälintuihin liittyvistä syistä Punainen kirja 2019 nostaa esille metsätaloudesta johtuvan luonnontilaisten kaltaisten varttuneiden metsien ja lahoppuun vähenemisen (Lehikoinen ym. 2019).
- Elinympäristöjen heikkenemisen kontekstissa hakkuiden lisääntymistä pidetään merkittävänä uhkatekijänä linnustolle.
- Pesimäaikainen häiriö tai pesien tuhoutuminen ei kuulu lintujen uhanalaisuuden arvioinnissa todettuihin uhanalaisuuden syihin eikä uhkatekijöihin muutoin kuin osana pyyntiä tai häirintää
  - Metsäelinympäristöissä esiintyvistä punaisen listan lintulajeista maakotkalla, huuhkajalla, kiljukotkalla ja turturikyyhkyllä pyynti tai häirintä on mainittu yhtenä uhanalaisuuteen johtaneista syistä tai uhkatekijänä.

Lintukantojen tilan parantaminen metsätaloudessa – lisätoimien prioriteettalista

- Lehtipuusekoitus ja suojatiheiköt
- Kolopuut ja lahoppuusto
- Suojelualueet ja luontokohteet
- Petolintujen pesäpuut ja pesinnät
- Peitteisyys ja varttuneet metsät maisemassa
- Vesistökuormituksen vähentäminen
- Suoluonnon ennallistaminen

Metsätalous ja linnusto - välittämiä kehittämistarpeita (hallinnon vastuulla)

Kiitos

TAPIO - METSÄNTUNTIJA

WWW.TAPIO.FI